

ADEVĂRUL ÎN LIBERTATE

ZIAR INDEPENDENT
EXPRESIE A OPINIEI
PUBLICE DIN JUDEȚUL
CLUJ

ANUL II, NR. 93

MIERCURI

11 APRILIE 1990

4 PAGINI 50 BANI

ELECTORALĂ

Sintem la începutul mult așteptatei campanii electorale. Peste tot se spune sus și tare: „Primele alegeri libere după 45 de ani!”. Și așa este. De altfel, știm cu toții că regimul comunist — de care ne despărte deja o Revoluție — ne-a obișnuit (o, cât de bine) cu regii electorale de primăvară, unde campania se reducea, de regulă, la o punere în scenă, cu tot fastul necesar — bere și mititei, dar în același timp cu roluri riguros stabilite — unul pasiv, pentru alegători, altul activ, pentru serviciile de cadre ale defunctului partid comunist și a nomenclaturii sale. Tot așa de bine știm că pentru vechiul regim o campanie electorală nu constituia altceva decât „un prilej de educație politică a cetățenilor” (evident, pentru singura politică — aceea a P.C.R.), tocmai pentru că „reprezentantul oamenilor muncii” să fie confirmat în sistemul nomenclaturii. Alegătorii nu se prea interesau decât de mici și bere, iar „reprezentantul” nu prea avea altceva de făcut decât să urmeze dispozițiile organelor centrale și locale de partid sau ale celor pe care p.c. le conducea, printre care la loc de frunte se găsea și fostul f.d.u.s. Cu mai mult sau mai puțin tam-tam de suprafață, aranjamentul odată pus la punct, totul decurgea relativ liniștit, cu ceva aplauze de protocol pentru câștigătorii în alegeri și multă, multă indiferență din partea „maselor”.

Ei bine, acele vremuri au trecut. Au trecut, ca să spunem așa, în chip revoluționar. În mai puțin de două luni au apărut pe scena politică peste 64 de partide. Unele care au mai fost și, deci, sint mai cunoscute. Al-

tele sint mai puțin cunoscute, pentru că abia s-au născut. Unele mai zgomotoase, altele mai discrete. Diversitatea e, în orice caz, mare. Poate prea mare pentru potențialul nostru de angajare politică. Dar acest lucru e de mai mică importanță. Esențial este ca ele să intre în competiție pentru a obține asentimentul alegătorilor. Așa după cum esențial este și cum îl obțin. Dar ceea ce se vede limpede este următorul lucru: dacă peisajul politic este cu totul altul (partidele care au intrat acum în acțiune colorându-l în fel și chip), experiența noastră electorală nu s-a îmbogățit prea mult. Poate doar cu ceva entuziasm pentru democrație, care, să recunoaștem, nu e deloc suficient, mai ales pentru momentul de față, când traversăm nu numai o criză politică, dar și una economică. Cu alte cuvinte, pe mulți încă o adevărată campanie electorală îi pune în fața unor situații inodite. Excepție fac, desigur, cei mai în vîrstă, ce își mai aduc aminte de alegeri libere, bineînțeles de acelea care au avut loc înainte de instalarea comuniștilor la putere. Și tot ei, se pare, și-au mai adus aminte că nici atunci alegerile nu puteau fi „în orice condiții” așa de libere cum s-ar fi dorit. Pe scurt, și-au adus aminte de alegerile din 1946 și de ceea ce a urmat după ele. Aceste amintiri, povestite uneori cu glas tare prin piețe, sint astăzi pentru noi un semnal de alarmă. Asemenea amintiri ne pun în gardă, ne cer chiar să fim vigilenți. Și astăzi trebuie să fim conștienți, mult mai mult decât în trecut, că o campanie electorală reflectă nu numai intențiile partidelor și grupurilor politice sau manevrele politicianilor, dar și pregătirea și responsabilitatea alegătorilor, angajarea lor civică. Pentru că — vom constata repede — de felul alegerilor depinde și calitatea democrației.

I. Maxim DANCIU

cu cine votăm?

MIRCEA OPRIȚĂ

scriitor, candidat pentru mandatul de senator din
partea Partidului Democrat Ecologist

Sint convins că o mare parte din cititorii cărților mele de pînă acum, și mai ales cei care mă cunosc personal, nu-și vor reține o tresărire de uimire găsindu-mi numele înscris în această rubrică electorală. Presupun că nu mi-au cunoscut veleitățile politice, de vreme ce eu însumi nu mi le-am cunoscut și afirm în continuare că nu le am. Asta nu exclude totuși o opțiune foarte clară, pe care o voi explica mai jos.

Precizez mai întîi că politicianismul în sine mă scribește tot aștia cit pe mulți alții.

Am lăsat în urmă o jumătate de secol de demagogie comunistă generalizată, bună să exemplifice caracterul deșănțat al limbajului politic recent la fel de convingător ca și opera lui Caragiale în ce privește limbajele politice mai vechi. Ni s-a vorbit atîta de „implicare”, de „angajarea profundă” și alte asemenea „comandamente ale epocii” devenite sloganuri purtate obligatoriu pe la ședințe și prin discursurile oficiale, înct iarăși n-am nici o îndoială că nimeni nu vrea să le mai audă sunetul dogit. Poate greșesc, dar eu cred că în ciuda freneziei activiste dovedite de unii odată cu înființarea puzderiei de partide ale momentului postrevoluțio-

nar, acest dezagiu general pentru politicianism pe care și l-a cîștigat românul ca să se protejeze de o îndelungată operație de „spălare a creierilor” va rămîne greu de zdruncinat multă vreme de acum înainte.

Ceea ce e și bine, și rău. Rău fiindcă, ferindu-ne de aberații, de înșelăciune, de imoralitate, riscăm să confundăm politica — în fond indispensabilă unei societăți democratice — cu excesele ei. Și mai riscăm să nu ne facem datoria în momente de cumpănă pentru societate. Nouă, scriitorilor, ne place să credem că datoria noastră se plătește la masa de scris. Așa și este, o mare parte din ea se plătește la masa de scris, numai că sint împrejurări — înaintașii o știau foarte bine — cînd această formă de plată nu ajunge și ieșirea în arenă nu se mai poate evita. Cînd cuvinte precum implicarea în social, participarea la eveniment etc. pot să-și recîștige sensul pierdut și chiar trebuie s-o facă, redevinînd convingătoare. Dacă ne retragem acum, dacă lăsăm iarăși lucrurile să se rezolve după scenariul „fără mine” și „cum s-o putea”, altfel spus în

(Continuare în pag. 11-a)

Cine ne va conduce?

Cu precizarea că ziarul nostru este independent și nu urmărește favorizarea vreunui partid sau persoane participante în campania electorală, în vederea unei mai bune cunoașteri a orientărilor politice în momentul de față, invităm partidele și formațiunile politice, precum și pe candidații independenți să răspundă la următoarele întrebări:

1. Programul ideologic
— Ce înțelegeți, astăzi, prin anticomunism?
— Cum vedeți pluralismul politic în societatea românească?

2. Dezvoltarea economică

— Cum vedeți trecerea economiei noastre la o economie de piață?

— Cum vedeți privatizarea și dezvoltarea liberei inițiative?

— Cum vedeți rezolvarea problemei agrare?

— Cum pot fi preîntîmpinate inflația și șomajul?

3. Emanciparea socială

— Care va fi rolul individului în viața socială?
— Enunțați principiile care vor trebui să orienteze învățămîntul nostru.

— Cum înțelegeți rolul bisericii în societate?

4. Problema națională

— Cum întrevedeți rezolvarea problemei naționale în Ardeal? Dar în Bucovina și Basarabia?

— Considerați problema minorităților naționale ca fiind prioritară?

5. Politica externă

— Cum vedeți integrarea europeană și dezvoltarea relațiilor Est-Vest?

— Considerați necesară apartenența României la o alianță militară?
— Cum vedeți evoluția relațiilor României cu vecinii săi?

CONTUL „LIBERTATEA”

Domnul învățător Dorrel Breșan din satul Giurcuța de Sus, comuna Beliș, ne-a scris rugîndu-ne să facem public gestul unui grup de cetățeni din sat, care au depus în contul „Libertatea” suma de 10.000 lei.

Călătorie în jurul pămîntului

Un grup de patru clujeni: dr. Nicolae Coman — conferențiar la catedra de Biologie a Universității din Cluj, Constantin Bălaș, tehnician la catedra de Biologie experimentală, Radu-Mirel Manoliu, tehnician agricol, și Cristian Matieșanu, operator calculatoare — au pregătit, încă din 1984, o expediție în jurul lumii, programată a se desfășura pe jos. Expediția este organizată sub semnul păcii, prieteniei și înțelegerii între popoare.

Scopul principal al acestei călătorii este de a realiza un documentar T.V. pe tema condiției umane, în strînsă interacțiune cu pro-

blemele fundamentale ale ocrotirii mediului ambiant pe Terra. Limbile străine pe care participanții le cunosc și experiența anterioară în organizarea unor acțiuni similare constituie premise sigure în realizarea acestui obiectiv.

Un alt deziderat major al expediției îl constituie cunoașterea de către străini a poporului și statului român, fiind prevăzute desfășurarea de interviuri, conferințe. Totodată, se preconizează recoltarea de material biologic pentru îmbogățirea colecțiilor muzeale din țară.

Pentru realizarea expediției, organizatorii adresează

tuturor celor care doresc și pot să ajute, firmelor străine cărora le pot face reclamă, tuturor oamenilor de bine din străinătate să îi sprijine pentru asigurarea fondului valutar, minim necesar.

Contul expediției este: Banca Națională a României, sucursala Județeană Cluj-Napoca, P-ța Libertății nr. 7, pentru Radu-Mirel Manoliu, domiciliat pe strada Gheorgheni nr. 172, bloc L, sc. 6, ap. 87, 3400 Cluj-Napoca, și Cristian Matieșanu, strada Gheorgheni nr. 172, bl. L, sc. 6, ap. 90, 3400 Cluj-Napoca. Numărul de cont este 49.30. M. VEREȘZAN

Bravo, Tiriac!

L-am îndrăgît pentru jocul lui curat, îndrăzneț și frumos, pentru victoriile de renume ce au dus faima tenisului românesc în lume. Mi-a plăcut mult ca jucător, dar și ca antrenor. Am regretat profund, dispariția lui de pe scena tenisului românesc. Îl urmăream însă activitatea și evoluția ascultînd posturile străine de radio sau prin intermediul relațiilor puștilor sportivi care reușeau să obțină o viză de plecare în străinătate. Era deparat, dar îl simțeam totuși alături de noi, tîngî inimile noastre. Și nu ne-am înșelat cînd lanțurile opresiunii au căzut. Tiriac și-a făcut apariția încărcat cu daruri pentru poporul său aflat în suferință. Nu a stat prea mult, că avea treburi. Dar a revenit aducînd noi ajutoare. Și nu numai din partea lui.

Respectat în țara în care lucrează, lui nu i-a fost greu să determine și pe alții să dea o mînd de ajutor fîrtil sale aflate la ananghie. Republica Federală Germania a acoperit, timp de 3 luni o parte din consumul de energie electrică al României; firme de reputație de aici au venit în țară să încheie tranzacții reciproce avantajoase cu întreprinderi românești etc. Și de fiecare dată, cu cei sosiți a revenit în patria lui — și Tiriac, încărcat cu daruri, la fel cum venea de încărcat cu glorie în anii de dinainte de a fi obligat să ia drumul pribegiei. Bravo, Tiriac!

Departa de a fi cel mai bogat român de peste hotare, el este totuși cel mai mărinimos. Afit de mărinimos. Înct cei care se află în competiția pentru putere sint nedumiriți cum, după ce a făcut atîtea pentru țară, nu și-a depus candidatura pentru vreo funcție politică.

I. CONSTANTINESCU

ANUNȚ

Joi, 12 aprilie 1990, ora 17, în sala de ședințe a sindicatelor din Bd. Eroilor (fost Dr. P. Groza), va avea loc convenția Partidului Național Republican. Membrii partidului sint rugați să ia parte la convenție.

COMITETUL DIRECTOR
PROVIZORIU

ANUNȚ

Asociația pentru protejarea și ajutorarea handicapatilor motori, filiala Cluj, invită pe toti membrii și însoțitorii lor în curtea Primăriei municipiului Cluj joi, 12 aprilie 1990, ora 12 pentru rezolvarea unor doleanțe.

Comitetul asociației

AJUTOARE ACORDATE ROMÂNIEI

Potrivit unei informații transmise de agenția ateniană de presă ANA, Arhiepiscopia Atenei a anunțat trimiterea la București a unui ajutor alimentar destinat poporului român constînd în 30 de tone de zahăr, ulei de măsline, lapte și alte produse de consum. Încărcătura va fi transportată de două avioane militare, care vor decola de pe aeroportul din Eleusis. Misiunea va fi condusă de episcopul Chrvssostomos din Dodoni, care va oferi de asemenea poporului român un cec în valoare de patru milioane de drahme.

...S-a sculat de la cină, S-a dezbrăcat de haine, și luînd un ștergar, S-a încins cu el.

După aceea a turnat apă în vasul de spălat și a început să spele picioarele ucenicilor și să le ștergă cu ștergarul cu care era încins.

(Ioan 13, 4—15)

Desen de Arh. Ion ARBOREANU

Amintiri despre „Mariana”

Clujul a fost ocupat de trupele horthyste la 11 septembrie 1940, instituțiile, școlile, străzile au primit brusc altă înfățișare. Se întâmplase ceea ce nimănu-i venea să creadă. Și totuși: și-ruri lungi de camioane, căruțe și trăsurile urcau „Drumul Feleacului” pentru a transporta miile de refugiați români cu avutul lor sărăcăcios pe care-l mai puteau salva în România „liberă”, care era un mare semn de întrebare pentru toți, familii întregi fiind despărțite acum de o graniță artificială. Astfel s-au născut „Ardealul de Nord” și „Ardealul de Sud”. Intelectualii români care au mai rămas în Cluj au putut asista la crearea — rapidă a unor instituții noi, aproape perfecte în ce privește eficacitatea acestora: în toamna lui '40 și-au deschis porțile școlile de toate gradele (un singur liceu românesc) și Universitatea Francisc Iosif I cu toate facultățile, inclusiv cea de medicină. Pe lângă Universitatea din Cluj a luat ființă și Asociația Studenților Maghiari (K.M.D.Sz.).

Studentii români au dorit — precum era firesc — să se organizeze și ei într-o asociație studențească. Primele demersuri făcute încă în 1940 n-au fost înununuate de un succes deplin, în sensul că nici Universitatea și nici Guvernul maghiar nu au fost de acord pentru înființarea unei astfel de asociații. Conducătorii studenților români — V. Erdeli, N. Sălăjan, R. Hatos, M. Popp I, M. Popp II, Al. Anca, subsemnatul — s-au străduit la găsirea unei soluții legale, mai ales că nici întrevăderea cu ministrul culturii Homan Bălint n-a dat rezultatul sperat. Și totuși s-a găsit o soluție. La aceasta a contribuit decisiv cu trup și suflet I.P.S.S. Episcopul greco-catolic dr. Iuliu Hossu. Cineva de la Episcopie și-a amintit că în Cluj exista o Societate Culturală românească „Mariana”, care avea statutele aprobate încă din 1868. Așa a putut lua ființă societatea „Mariana”.

Episcopul Hossu ne-a pus la dispoziție săli pentru desfășurarea activității noastre cultural-artistice, care cred că în acea vreme erau singura manifestare românească de acest gen în Cluj. De multe ori sălile din actualele străzi Bob, Motilor, 23 August etc. deveneau neîncăpătoare pentru cei 150—200 de studenți români plus invitații lor. Nu doresc să intru în amănunte, s-a mai scris despre aceasta. Programele noastre culturale erau totdeauna cenzurate de poliție, care trimitea câte un delegat să asiste. Îmi amintesc, că în 1941 (eram secretar general al Asociației „Mariana”), am vrut să prezint traducerea unei poezii, „Brutarul” de Sully-Prudhomme. Detectivul care asista nu m-a lăsat să citesc și originalul, scuzându-se că nu știa franțu-

Episcopul Iuliu Hossu la Căldărușani. (Fotografie inedită).

zește. În orice caz, traducerea mea — care n-a fost prea grozavă — a obținut aplauze, inclusiv de la studenții ortodocși care frecventau sădintele noastre în mare număr, P.S.S. Nicolae Colan, episcopul ortodox, fiind în cele mai bune relații de prietenie cu episcopul Iuliu Hossu. Poetul Iosif Morușan, Viorel Oprea (ucis acum cțiva ani la Cimpia Turzii) și mulți alții erau ortodocși, nu se punea atunci problema cine ce confesiune are. Mai există destule persoane în Cluj și în alte orașe care cunosc adevărul despre buna conlucrare a celor doi episcopi români în acele timpuri, conlucrare firească pentru noi, care atunci eram tineri și pentru care cele două biserici erau o adevărată hrană sufletească, mai ales de sărbători, când organizam programe culturale festive. În cursul anilor (eu deja în 1942), au dispărut mulți membri de la activitățile „Marianei” (nu din voința noastră, bineînțeles), mulți au murit între timp și totuși spiritul „Marianei” a persistat la tineretul universitar din Cluj până la sfârșitul războiului și chiar după aceea. Ce frumos ar fi dacă cei care au existat în acei ani și cunosc activitatea Bisericii greco-catolice pe tărîm național și social și-ar însuși ceva din sentimentele de prietenie și solidaritate românească dintre cei doi episcopi, I. Hossu și N. Colan.

Gh. ISAC

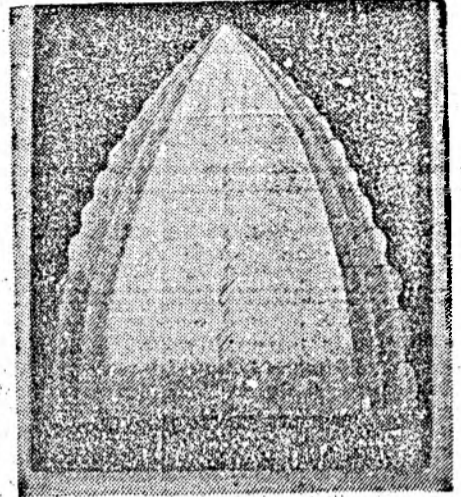

Templul, balanța, soarele negru

Profund ancorată în spiritualitate, pictura lui Laurențiu Pinteau își propune ilustrarea unei coeziuni purificatoare, derivată din aspirația spre sacru și spre perfecțiune morală. Ciclul său ideatic recurge la metafora plastică, întrupînd simboluri constante cu valoare de reper. Printre acestea imaginea templului arhaic, clădit pe mitice sedimente, ocupă un loc major. Evoluția, uneori în secțiune transversală, a edificiului se înfățișează de la exterior spre interior. Tectonica se articulează din concret spre abstract, dinspre perimetrul masiv al zidăriei spre golul topit în mister al sanctuarului. Portalul, arcada, cupola punctează alcătuirea monumentală într-o izolare încărcată de ezoterism ce invită la interiorizare. Înțeleptul contemplînd silueta copleșitoare devine el însuși alegorie a meditației prin care se accede în spațiul inițiativ al naosului.

Un alt motiv predilect este balanța, frecvent reluată în proporții variabile, uneori singularizată, alteori multiplicată. Avînd însă întotdeauna același sens cu referire la echilibrul etic, amplificat potențial la scară universală. Apoi rombul divin, incluzînd geometria fizionomiei umane. Pornind de la crucea axelor interioare, aluzie la sacrificiul christic, figurarea e supusă unei dramatice metamorfoze, asumînd suprema conciliere a sinelui cu divinitatea.

Artistul cultivă limbaajul de o simplitate laconică, apelînd la minimum de mijloace. Ocolînd desfășurarea senzualistă, el face să domine încărcătura de idei, tinzînd spre exprimarea lor epurată. Sub cerul atotestăpînitor, sanctuarul reprezintă calea intermediară spre metafizic, însemn al vămii ce îngăduie desprinderea de teluric. Aspirația spre universalitate se realizează prin ieșirea din uzual, printr-o esențializare ce indică valori perene. Un tablou ca acela evocînd biblioteca lui Borges implică ideea de ubicuitate creatoare în care individualitatea auctorială se di-

TEMPLE

zolvă, concept ce reprezintă principiul fundamental al plămuirii borghesiene.

Nu lipsesc nici modalitățile suprarealiste, asociînd identitatea transfigurată a obiectelor cu o viziune panoramică desprinsă de contingențele obișnuite, dobîndînd ca atare o altă semnificație sau un înțeles extins. După cum apar și inversiuni semantice, cu funcție înnoitoare. Inspirat de astrul nipon, soarele funebru ca un ochi fatidic ne urmărește cu rotunda sa obscuritate. Răsărînd dintr-un invizibil ocean, globul negru în eclipsă se confundă uneori cu craniul, alteori cu romb, într-un joc al corespondențelor. Printr-o semnificație coincidentă, vidul circular al negației se repetă în inima crucii din tricolorul lui Decembrie.

Guvernată de un hieratism ascetic, pictura lui Laurențiu Pinteau implică ecourile unui glas lăuntric ce îndeamnă la regăsirea armoniei și calmului prin intermediul meditației plastice.

Viorica Guy MARICA

MUZICĂ

Incepînd de azi, Casa municipală de Cultură Cluj-Napoca, organizează ciclul de audii muzicale MIRACOLUL SUNETELOR ELECTRONICE, prezentat de ing Cristian Mureșan, redactor la Studioul de Radio Cluj și va avea în program: ● RICOCHIET de Tangerine Dream; ● ANTARCTICA de Vangelis Papathanassiou; ● REVOLUTION de Jean-Michel Jerre. Biletele se găsesc la Casă, de la ora 16.

Oaspeți pe scenele clujene

Aida s-a impus, de la premiera sa absolută de la Cairo din decembrie 1971, ca o capodoperă a genului. Opera Română din Cluj a ales-o ca spectacol inaugural în 25 mai 1970, și de atunci a figurat în permanentă în repertoriul, prilejînd alese distribuții și afirmarea nivelului ansamblului instituției. Un recent spectacol de înaltă tinută a avut loc, cu prilejul prezentei unui oaspete de o mare clasă, tenorul Mihail Munteanu, artist al poporului, prim solist al Teatrului Academic de Operă și Balet din Chișinău.

Mihail Munteanu a uluit spectatorii de la început, prin vocea sa puternică de o mare noblețe, cîntînd o strălucitoare arie închinată Aidei. Impresia adîncă asupra publicului a fost păstrată pînă la duetul final, cînd Radames și Aida se unesc într-o moarte plină de seninătate. Soprana Margareta Virban în Aida, a dat o excepțională nuanțare vocii sale pătrunzătoare. Duetul între cele două rivale, Aida și Amneris (mezzo-soprana Ana

Oros, cu vocea sa amplă, catifelată), a fost excepțional. Scena triumfală, cu un cor impunător (maestru de cor E. Maxim), orchestra vibrantă (dirijor Gh. V. Dumănescu), cu vocile de calitate ale tuturor soliștilor (bașii Titus Pauluc în Ramfis și Mircea Moisa în Regele Egiptului, baritonul Marius Truculescu în Amonasro), a sunat deosebit de festiv. Deosebite au fost și „scena Nilului”, de o mare bogăție melodică, și scena Judecării, de un deo-

sebit dramatism. La reușita spectacolului au contribuit și pictorul S. Bogdan (decoruri și costume), regia artistică (R.P. Moisa), regia tehnică (I. Pinteau), baletul și soliștii săi.

Un singur regret în legătură cu evenimentul artistic ce a avut loc. Publicul iubitor de operă nu a fost informat suficient despre calitatea tenorului oaspete. Nici despre veritabilele resurse ale colectivului artistic al Operei Române, care a dovedit că s-a putut armoniza pe deplin cu artistul din Chișinău.

Enca BORZA

MIRCEA OPRITĂ

(Urmare din pag. 1)

mărginea propriei noastre indiferențe, degeaba vom fi cîrtitorii de mlîne, alimentați în chip masochist din nereușitele zilei de azi.

Deci, hotărîrea mea este deliberată și reprezintă răspunsul la o solicitare. Aici, în faptul că a apărut această solicitare stă întruclivă întimplarea, deoarece nu mă consider singura persoană din Cluj căreia conducerea Partidului Democrat Ecologist i-ar fi putut face propunerea de a candida pe listele sale pentru mandatul de senator. Dar poate că întimplarea nu rămîne chiar atît de inexplicabilă, din moment ce legăturile mele cu ecologistul, ca un curent de

opinie cel puțin, sînt în fond mai vechi.

Scriînd multă vreme literatură de anticipație, era cu neputință să nu ating și problema degradării ecologice a lumii, din simplul motiv că o asemenea perspectivă există, iar scriitorul meditează asupra ei într-o societate bolnavă, cu industria lansată în plină aberație faraonică, e destul să prelungești consecințele întrezărite de pe acum, să le dai amploarea cvenită. să le ridici la putere, și concluziile se formulează de la sine sub imaginea unei lumi în care, nefuncționînd înțelepciunea ecologică, peisajul din Copșa Mică — să zicem — ar primi o extindere pe dimensiuni planetare. Am scris cîteva povestiri și nu-

vele cu un conținut avertizator în acest sens. Iar cine a citit romanul meu Cina cea mai lungă își poate rechemă în memorie tabloul poluatelor noastre cartiere de concepție ceausistă, catastrofe de arhitectură și modele de conviețuire socială penibilă, în condiții de încalzarmare aproape indescriptibile. În observarea unor asemenea medii cred că un mai vechi spirit satiric (swiftian?) s-a întîlnit, poate norocos, cu acela al unui modern reporter ecologist.

Intruclt prin forța împrejurărilor sînt pe cale de a deveni om politic, mai sînt constrîns să observ că toți cei porniți astăzi pe această pantă se supun unui gen de auto-interogatoriu menit să convingă lectoratul de aspectul nepătat al biografiilor lor. Mă întreb însă ce-aș putea adu-

ce în sprijinul meu sub acest raport. Poate faptul că după ce s-a publicat Cina cea mai lungă am trecut foarte aproape de o concediere din funcția de lector de editură, din pricină că delatorii alți de productivi în „epoca de aur” s-au grăbit să reclame cu „indignare” primului secretar județean modul așa-zis ofensator cum tratam în roman autoritatea de partid? Sau că, în chiar anul revoluției anticomuniste, promovarea la tipar a altor cărți cinstite, nefalsificate după rețetele tuturor conjuncturilor (mă refer mai ales la de-acum celebrul „caz” Șarpele albastru), m-a adus pentru a doua oară în pragul unor sancțiuni politice majore, încît mie și altor colegi ne-au trebuit multe luni de eforturi suplimentare, de luptă dramatică și griji inutile,

ca să ieșim onorabil din înscenările Puterii? Sau, poate, faptul că figurez împreună cu alți editori remarcabili al Clujului pe un raport strict secret, extras în istorica zi de 22 decembrie din seiful lui Ioachim Moga și prin care fosta Securitate îl avertiza pe fostul prim în privința gradului nostru de „periculozitate”, deturînd o veritabilă luptă pentru prestigiul Editurii Dacia în exact opusul ei și în favoarea unui recunoscut omagiator al tiranului și al perrechii sale? Sau faptul — încă unul — că am figurat (mă întreb de ce? dar e posibil ca alții să fi știut mai bine răspunsul) pe aceeași listă cu doamna Dolina Cornea și domnul Boilă, cu neamurile din Cluj ale pastorului Tôkes, iar dintre scriitorii cu Augustin Buzura, Kántor La-

jos și Mircea Borecilă, listă în baza căreia după revoluție ni s-au scos „plosnițele” miniaturizate din telefon?

Dar toate acestea sînt lucruri normale într-un regim anormal, cum era cel în care am trăit pînă mai ieri. Nu m-am considerat un dizident și nici măcar victimă. Nu mi-a trecut nicicînd prin cap gîndul exilului, fiind poate mai pregătit sufletește pentru ideea rezistenței tenace pe poziții. Mi-am făcut datoria profesională, politică dacă vreți și de onoare, așa cum m-a îndemnat conștiința. Or, din acest punct de vedere, mă identific cu mulți alții, din toate categoriile sociale, care au supraviețuit calvarului cu destulă suferință morală, dar și cu demnitate, fără să-și încovoale spinarea.

DIALOG CU AGRICULTORII

Activitatea din agricultură urmează, în această perioadă, un drum sinuos. În multe dintre sate s-a trecut din plin la lucru, în altele se mai discută încă, se duc tratative, se caută... dreptatea! Timpul însă trece și, din păcate, orice moment pierdut acum va avea consecințe nefavorabile asupra producțiilor acestui an. Probleme care frânează buna desfășurare a lucrărilor agricole ale primăverii ne-au fost semnalate din toate colțurile județului. Ne oprim azi doar asupra citorva dintre ele:

TOTUSI, MAI MULTA OMENIE! Ca în mai toate C.A.P.-urile, și la Cățina s-au făcut, după revoluție, mari schimbări. Între altele, a fost înlocuit și președintele Ioan Prunaru. Sintem însă informați că schimbarea s-a făcut abuziv, de către cțiva săteni... necooperatori, influențați, se pare, de contabilul șef al C.A.P.-ului, Bota Sandor. Desigur, I.P. nu este primul președinte schimbat, dar, din păcate, asupra lui continuă să se exercite o nedreaptă... persecuție: postul de electrician pe care lucrase odinioară, deși acum liber, nu-i este oferit de către noua conducere a C.A.P.-ului. N-o mai fi el bun ca președinte (deși sînt voci care susțin contrariul), dar meseria de electrician și-o cunoaște, totuși!

DIN NOU LA... SINNICORARI! Semnalăm, în una din zilele trecute, apelul unui grup de cooperatori din Sincioara, de a fi ajutați în menținerea fermei de legume. Scrisoarea, de mai multe pagini, care ne-a fost adusă la redacție de către... „purătorul de cuvînt” al grupului, Vasile Gîrba, cuprindea precizări detaliate asupra neregulilor și abuzurilor unora dintre cei care militează pentru... desființarea

C.A.P.-ului. N-am considerat necesar să găzduim în paginile ziarului (nici nu dispunem de suficient spațiu), întreaga „problematică” adusă nouă la cunoștință, motiv pentru care, „purătorul de cuvînt” ne aduce... reproșuri.

Ținem să precizăm că ziarul nostru se vrea un sprijin real al tuturor agricultorilor, fie ei cooperatori sau nu, și nicidecum un mijloc de dispută între o parte a satului și cealaltă parte. Multe din problemele care ne sînt insistenț aduse spre soluționare, sînt, categoric, de competența unor alte instituții!

„SĂ NI SE FACĂ DREPTATE!” Tot o serioasă lungă, de mai multe pagini, am primit din partea unui grup de săteni din Elciu, comuna Răcești Cristur. „Datorită încrederii de care se bucură ziarul dumneavoastră la noi și în întregul județ, ne adresăm dumneavoastră cu rugămintea de a ne publica scrisoarea noastră, adresată C.P.U.N. al județului și Poliției economice, pentru a ni se face dreptate”. Pentru că publicarea scrisorii ar fi necesitat un spațiu mult prea mare, ne rezumăm la a aminti doar esența „plîngerii” sătenilor din Elciu. În speranța că apelul lor va fi totuși recepționat de cine trebuie: în urma unor repetate abuzuri ale fostului șef de fermă S. Chira, au fost făcute două sesizări Poliției economice a județului, în 20 ianuarie 1990 și în 2 februarie 1990, dar sătenii sînt total nemulțumiți de felul în care... nu s-a soluționat cererea lor și cer să se intre în miezul problemelor cît mai urgent. „Pînă nu se face dreptate, noi nu putem avea încredere că munca noastră nu va fi furată și de acum înainte” — se spune în finalul petiției țărănilor din Elciu.

Emil LUCA

O ÎNTREBARE ȘI... DOUA RĂSPUNSURI:

VOM AVEA CARNE SUFICIENTĂ DE SFINTELE PAȘTI?

DI. director Grigore Pura de la I.S.C.I.P. Bontida: Da. La Abator se află deja 2.000 de porci aduși din import. Noi începem livrarea joi, cu 500 de bucăți și vineri tot cu atîtea. Totul se datorează faptului că am avut furaje și am putut „aduca” porcii la 100 de kilograme. Vom livra ritmic și de la 15 ale lunii. Dacă nu ne „lasă” cei de la F.N.C. Iclod, că nu prea mai avem proteine pentru porcii grași.

DI. director Ioan Jecan, de la Asociația economică intercooperatistă Răscruți: N-avem nici un miel. Noi sîntem unite de îngrășătorie, așa că animalele vor ajunge aici mai tîrziu. Luînd legătura cu unitățile, am înțeles că piața liberă va avea miei din abundență de la marile turme de oi ale C.A.P.-urilor, I.A.S.-urilor, la care se vor adăuga producătorii particulari. Ce prisosește va ajunge la noi.

Doză unități și două răspunsuri oarecum liniștitoare. Răspunsuri din care decurge și rugămintea adresată tuturor gospodinelor: dozați-vă forțele și, după atîta foamete, gătiți cele mai bune bucate de sfințele sărbătorii. Fie și numai pentru faptul că e primul Paști liber!

Radu VIDA

BREVIAR CETĂȚENESC

● Sintem sesizați de mai mulți salariați de la I.C.S.A.P. că le-au fost înmîinate decizii de retrogradare cu două gradații din salariu. Motivul: suma provenită din vînzarea băuturilor alcoolice reprezenta 80 la sută din totalul încasărilor, iar cei sancționați „au greșit” nevînzînd alături de băuturi și diverse „preparate” (a căror calitate nu o discutăm acum). Deci, mai avem comerț condiționat... sau exista alte explicații pe care le poate da conducerea I.C.S.A.P.?

● Un apel adresat primăriei și A.P.S.-ului de locuitorii străzii „11 Iunie” din Cluj: strada este într-o stare jalnică, fiind neglijată de multă vreme, cu toate că este circulată intens, mai cu seamă de camioane de mare tonaj. Cei care locuiesc pe această stradă ar dori asfaltarea ei, sau măcar cilindrarea străzii. Nu este totuși o pretenție exagerată pentru o stradă aflată aproape de centrul orașului!

● Rînduri impresionante în scrisoarea doamnei Ana Ardeleanu din Cluj, care ne scrie că are 81 de ani și trăiește greu din pensia de 761 lei pe care o are: „Toate ziarele au popularizat știrea că bătrînii, și în special cei cu pensii mici, vor primi ajutoare, eu n-am primit nimic pînă în prezent”. Poate, din convoaiele de ajutoare care sosesc în țară, un pachet va ajunge și pe strada Gr. Alexandrescu nr. 21, et. 5, ap. 93. Poate...

(s.f.)

Telefoane cu... pile. De patru ani m-am mutat într-un apartament din Blocul E-125 din O-prisani. Tot de atunci și în scris și verbal am cerut să mi se comute postul telefonic nr. 1-57-25 pe care l-am avut la vechea adresă. De fiecare dată mi s-a răspuns: nu sînt condiții. De aici ne-lămurirea și indignarea mea: cum nu sînt condiții cînd, începînd din ianuarie a.c., la blocul vecin (de curînd construit) au fost instalate cinci posturi telefonice, iar în februarie a fost introdus un post la rîdonul de confecții al magazinului aflat la parterul blocului în care și eu locuiesc? De aici deducția: se poate, totuși, dacă ai... pile. Și cum eu nu am... Radu Teodor, str. Calea Victoriei 102-104, Turda.

În căutarea unei soluții. Posed în Cîmpia Turzii un apartament proprietate personală cu două camere (Bloc F 2, ap. 42). Am doi copii și doresc un apartament cu trei camere, fie prin vînzarea apartamentului inițial și cumpărarea altuia, fie prin preluare și cedare de rate. N-am găsit înțelegere la primărie. Ce-mi rămîne de făcut? A. Selcgean, str. Laminoristilor nr. 15, Cîmpia Turzii. (N.R. Primăria nu are cum vă ajuta. Soluția tot d-voastră trebuie să o găsiți.)

Nu sîntem de acord cu samavolniciile. Și pe vremea vechiului regim și a-

cum (prin relații și nepotisme) doamna Anica Giurgiu, președinta C.P.-A.D.M. din comuna Luna, vrea să se mențină în continuare în această funcție. Noi nu o vrem. Că a făcut destule abuzuri și în calitatea ei de președintă și în aceea de membră a biroului comitetului comunal de partid. Am simțit că vîntul bate din partea UJE-

absolvit o școală profesională și am lucrat 7 luni la I.L.V. „Azur” Timișoara. Din motive de sănătate mi-am dat demisia. Deoarece am o situație familială grea, aș vrea să mă încadrez într-o unitate din Turda. Nu pot, fiindcă n-am buletin de oraș. Ce e de făcut? Halmágyi Ildiko, satul Cheia. (N.R. Dacă aveți spațiu de locuit asigurat

și din acest motiv s-au înmulțit accidentele de circulație. Sperăm ca măcar în viitor edilii să țină cont de această realitate. ● La întrebarea: „Cine ești, d-ta domnule Horvath, și ce pregătire ai?”, nu răspundem, fiindcă am mai spus-o: anonimele nu le luăm în considerare! ● Pataki Alexandru, Turda: Prea dură și nedreaptă scrisoarea. Numai cine a fost printre străini (din diferite motive), cunoaște gustul plîinii mîncate! ● Barb Ioan, str. Calea Victoriei nr. 9, Turda: Știe și poliția, știm și noi că „brunetii” fac speculă cu țigări Mărășești și Carpați fără filtru. Și mai știm că în tutungerii astfel de țigări nu se găsec. Prea încurcat firul... Ariadnei pentru a-l descurca noi. Deocamdată! ● Nicu Iazăr, Turda, str. Dr. Ioan Rațiu nr. 32: Ne bucurăm că după căderea dictatorului ați reluat vechea in-deleitnicire: gazetăria. Ne-am bucura și mai mult dacă „condeiul” care, din motive de acum știute, a rămas imobilizat ani de zile, acum ar fi... ancorat în realitățile cotidiene. Că mai sînt atîtea de spus! ● Dragoș Vasile, str. Oltului nr. 13, Turda: Nu vă putem îndeplini rugămintea. Spațiul restrîns și, nu în ultimă instanță, calitatea poeziilor, le fac deocamdată nepublicabile.

Pt. conformitate: Ion CORDOȘ

CITITORII NI SE ADRESEAZĂ

COOP-ul din Cluj, care vrea să o realegă în această funcție împotriva voinței noastre. Și nu este nici drept, nici democratic. Tulai Ioan, Giurgiu Ilie, com. Luna.

De ce nu mi se dă cotizația? De trei ani m-am retras de la Cooperativa de credit „Înfrățirea” din Turda. Din acest motiv am solicitat să mi se restituie cotizația de 7.000 lei. N-am reușit, fiindcă cucoanele de aici nici nu vreau să stea de vorbă, necum să-mi faciliteze o întîlnire cu președintele unității. Am mare nevoie de bani, fiindcă soția imi este bolnavă. Man Nicolae, str. Aviatorilor nr. 2, Turda. (N.R. Într-adevăr, de ce, doamnelor de la „Înfrățirea”, nu-l ajutați pe om să reintre în drepturi? Doar sînt banii lui?)

Ce e de făcut? Sînt domiciliat în satul Cheia, com. Mihai Viteazul. Am

în Turda, acționați la poliție pentru buletin și de îndată ce îl veți primi, încercați încadrarea în specialitatea dobîndită.)

În sfîrșit, am dat și peste oameni de omenie. Soția mea fiind bolnavă, de patru ori a fost propusă de comisia din Turda pentru pensionare. De tot atîtea ori Comisia pentru expertiza capacității de muncă din Cluj a respins-o. Cui îi păsă pe vremea dictatorului de sănătatea omului? După victoria Revoluției din decembrie, din nou soția a fost propusă pentru pensionare. Oamenii de omenie aflați acum în această comisie au pensionat-o. Le aduc calde mulțumiri. Turdean Vasile, str. Aviatorilor nr. 3/A, Turda.

Răspunsuri cu... adresă. ● Cirebea Ioan, str. Zambilelor nr. 2 Turda: Așa este. Șoselele dintre blocuri sînt prea înguste

BUGETELE DE FAMILIE

Prin intermediul bugetelor de familie se urmărește modul în care sînt utilizate veniturile realizate de populație în vederea acoperirii nevoilor de viață materială și spirituală. În județul nostru eșantionul de observare este de 285 familii de salariați, țărani și pensionari.

Analizînd cheltuielile efectuate, pentru satisfacerea cerințelor stringente de viață, în raport cu veniturile realizate de familiile cu situație mai grea (salarii mici, număr mare de membri de familie, în cazul în care lucrează numai un membru din familie etc.), rezultă elocvent nivelul de trai scăzut în care au fost obligate să trăiască unele categorii și grupe ale populației.

Lună de lună, aceste date erau culese, prelucrate, transmise „conducerii superioare” care, ignorînd realitatea, continuă să adopte legi, decrete și „programe” menite să ducă la diminuarea veniturilor populației, fapt ce a determinat ca la sfîrșitul fiecărei perioade soldul disponibilităților bănești al multor familii cercetate să fie mic.

Pe baza Hotărîrii Guvernului nr. 109 din 6 februarie

1990, în vederea cînoașterii reale și studierii nivelului de trai al populației, se va continua cercetarea selectivă permanentă a bugetelor de familie. Aducem pe această cale mulțumiri familiilor alese în mod selectiv în eșantion, pentru colaborarea cu instituția noastră în obținerea de informații veridice deosebit de utile în determinarea nivelului și structurii veniturilor, cheltuielilor și consumului, a nivelului minim de trai, a salariului real și indicele costului vieții, a veniturilor din fondurile sociale de consum etc.

Începînd cu 1 ianuarie a.c., pentru munca depusă la completarea bugetului de familie se acordă o indemnizație de 60 lei pe lună, față de 25/lună cît reprezenta această indemnizație pînă la sfîrșitul anului 1989 și care s-a dovedit nestimulatoare; indemnizațiile nu sînt impozabile și asupra lor nu se calculează cota de contribuție pentru asigurări sociale.

Avînd convingerea că datele rezultate din studii efectuate vor sta la baza adoptării unor decizii optime în privința creșterii reale a nivelului de trai al populației, facem un apel către unitățile social-economice și îndeosebi către familiile cuprinse în eșantion pentru a ne sprijini în această activitate.

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ

Miine, în Sala sporturilor, baschet internațional:

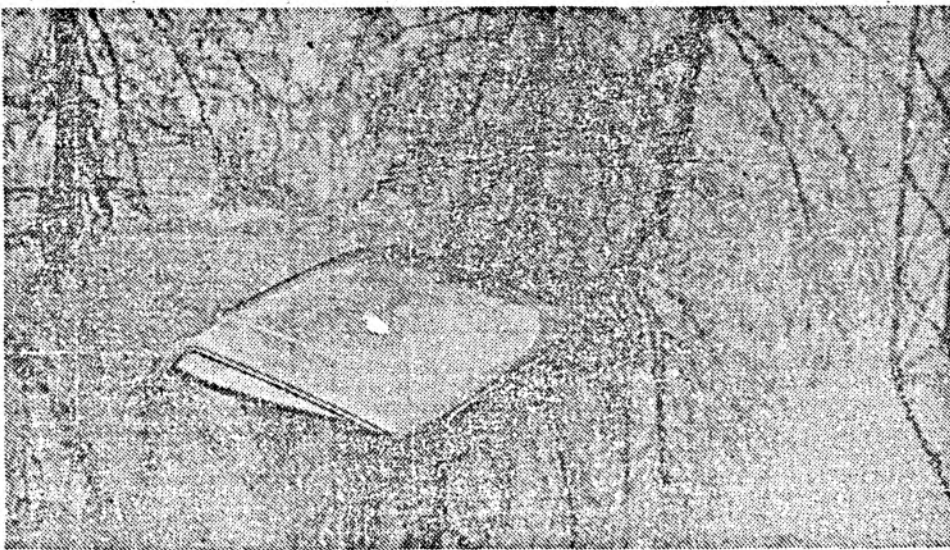
„U” — SELECTIONATA CUBEI

● Festivitatea de premiere a campioanelor ●

După-amiază de mare atracție (organizată de Asociația „Șepcile roșii”) pentru iubitorii baschetului, miine, în Sala sporturilor, cu începere de la ora 18, cînd „U”, campioana României, va primi replica primei selecționate feminine a Cubei, aflată într-un turneu de mai multe jocuri în țara noastră. Pe lângă această atractivă partidă, susținătorii clujencelor, care sperăm că vor participa într-un număr cît mai mare, vor avea ocazia să aplaud festivitatea de premiere a acestei echipe de excepție, care a cucerit în primăvară cel de al 11-lea titlu. Toți posesorii de bilete vor participa la o mare tombolă dotată cu premii în materiale sportive.

SOCIETATEA „FAMILIA LUMINII”

anunță că viitoarea expunere dedicată Sfîntului Ieremia Valachul va avea loc în prima zi de joi, după Paști, la Casa de cultură a municipiului Cluj-Napoca.

CASCADORIE

O cascadorie nedorită a fost executată de Vasile Chifor, în vîrstă de 63 ani, proprietarul autoturismului Dacia 1300, 2-CJ-2533. În ziua de 5 aprilie, ora 24, a căzut, pur și simplu, în Someș, în spatele Teatrului Maghiar. Întrebat de organele în drept de pe ce stradă a executat „cascadria”, nu a putut răspunde. Motivul: 1,63 la mie alcool în sînge. Păcat de mașină. Amatorilor de „tării” le sugerăm să anunțe și redacția cînd doresc să execute cascadorii.

ONOMASTICĂ CU... TRACTORUL

Marcel Alexandru Tănăs, din comuna Feleacu, a ținut neapărat să-și sărbătorească ziua de naștere cu bunul său coleg Dumitru Moldovan. Întrucît mijloacele de transport I.T.A. ajung greu în Feleac, au hotărît să se deplaseze cu tractorul 41-CJ-7872, al că-

rui conducător era, proprietate a I.E.I.A. Ajunși acasă, cheful s-a încins și, cum se împlîna de obicei, dorințele s-au aprins. Pentru stingerea focului, cei doi buni prieteni au hotărît să facă o escapadă în Cluj la două prietene bune și au pornit pe Fe-

leac în jos „cu tractorul, nu pe jos”, avînd la bord 0,92 la mie alcool în sînge. Finalul: tractorul făcut praf, cei doi răniți, prietenii neconșolate și un dosar penal. Halal onomastică!

N. PETCU

